

Dosarul nr. 3ra-365/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: O. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, E. Palanciuc, A. Malfi)

Î N C H E I E R E

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Nicolae Ghenciu,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Nicolae Ghenciu împotriva Ministerului Educației, Culturii și Cercetării cu
privire la accesul la informație și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de Nicolae Ghenciu, a fost admis apelul declarat de
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, a fost casată hotărârea din 14 iunie 2018
a Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere
a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 19 martie 2018 Nicolae Ghenciu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Educației, Culturii și Cercetării cu privire la accesul la
informație și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 6 februarie 2018 prin
intermediul oficiului poștal a adresat Ministerului Educației, Culturii și Cercetării o
cerere privind accesul la informație, care a fost recepționată de către pârât la 8
februarie 2018 și a fost înregistrată cu nr. 2016.

A menționat că la 13 martie 2018 a recepționat răspunsul la cererea din 8
februarie 2018, prin care i-a fost eliberată doar copia autenticată a ordinului nr.
221-p din 18 septembrie 2017 cu privire la aprobarea statelor de personal, însă a fost
refuzată eliberarea celorlalte acte indicate în cerere.

Reclamantul a considerat că refuzul pârâtului de a-i elibera actele solicitate este
ilegal, deoarece nu este întemeiat pe niciun act legislativ sau normativ, fiind întocmit
cu încălcarea art. 19 al Legii privind accesul la informație nr.982-XIV din 11 mai
2000.

A susținut că informația pe care a solicitat-o este informație oficială și urma să-
i fie eliberată în termenul stabilit de art. 16 al Legii privind accesul la informație, iar
pârâtul nu este în drept de a-i îngradi accesul liber la informația solicitată.

Prin refuzul de a-i elibera actele i-a fost cauzat atât prejudiciu material, cât și moral, prejudiciul material fiind echivalent cu suma cheltuielilor suportate în legătură cu examinarea acțiunii, iar prejudiciul moral constituind o modalitate de reparare echitabilă a umilinței, intimidării, stresului și frustrării pe care le-a avut.

Reclamantul și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art. 21 alin. (1), alin. (3) lit. e), art. 23 și art. 24 din Legea privind accesul la informație nr.982-XIV din 11 mai 2000, art. 25 alin. (3), (4) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

A solicitat constatarea ilegalității refuzului Ministerului Educației, Culturii și Cercetării de a elibera actele solicitate prin cererea nr. 2016 din 8 februarie 2018; obligarea de a elibera actele solicitate prin cererea nr. 2016 din 8 februarie 2018 și anume copiile autentificate ale statelor de personal ale Ministerului Culturii, Ministerului Educației și Ministerului Tineretului și Sportului, copiile autentificate ale schemelor de încadrare a Ministerului Culturii (pentru anul 2017), Ministerului Educației (pentru anul 2017), Ministerului Tineretului și Sportului (pentru anul 2017) și Ministerului Educației, Culturii și Cercetării (pentru anii 2017 și 2018), copiile autentificate ale fișelor de post pentru funcțiile prevăzute în schema de încadrare a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, copiile autentificate ale Regulamentelor Direcțiilor/Secțiilor/Serviciilor Ministerului Educației, Culturii și Cercetării; încasarea de la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în beneficiul său a cheltuielilor de judecată, precum și încasarea prejudiciului moral în sumă de 10000 lei.

Prin hotărârea din 14 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată. A fost obligat Ministerul Educației, Culturii și Cercetării să soluționeze cererea lui Nicolae Ghenciu din 6 februarie 2018 privind accesul la informație și să-i elibereze informația solicitată cu privire la statele de personal ale Ministerului Culturii anul 2017, statele de personal ale Ministerului Educației anul 2017, statele de personal ale Ministerului Tineretului și Sportului anul 2017, schema de încadrare a Ministerului Culturii anul 2017, schema de încadrare a Ministerului Educației anul 2017, schema de încadrare a Ministerului Tineretului și Sportului anul 2017, schema de încadrare a Ministerului Educației Culturii și Cercetării anul 2018, fișele de post pentru funcțiile prevăzute în schema de încadrare a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării și Regulamentele direcțiilor, secțiilor, serviciilor Ministerului Educației Culturii și Cercetării. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 11 iulie 2018 Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a declarat apel împotriva hotărârii din 14 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 13 iulie 2018 Nicolae Ghenciu a declarat apel împotriva hotărârii din 14 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Nicolae Ghenciu, a fost admis apelul declarat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, a fost casată hotărârea din 14 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a fost emisă o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel și-a întemeiat soluția pe prevederile art. 1, art. 3 alin. (1), art. 8 alin. (4) din Legea cu privire la petiționare nr. 190 din 19

iulie 1994, art. 1 alin. (1), (2), art. 6 alin. (1), (2), art. 10 alin. (1)-(3), art. 13 alin. (1), art. 15 alin. (1)-(4) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

În acest sens, instanța de apel a concluzionat că prima instanță greșit a conchis asupra temeiniciei cerințelor reclamantului, deoarece solicitările acestuia nu se încadrează în dispozițiile legislației ce reglementează obiectul litigiului, dreptul reclamantului de acces la informațiile solicitate urmând a fi realizat în cadrul procesului civil inițiat la cererea sa, în ordinea prevăzută de normele Codului de procedură civilă.

La 30 ianuarie 2019 și suplimentar la 23 aprilie 2019, Nicolae Ghenciu a declarat recurs împotriva deciziei din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

A relatat că instanța de apel era obligată să examineze și să se pronunțe asupra tuturor argumentelor referitoare la îngrădirea accesului la informație de către intimat.

A susținut că prezentarea probelor se face de către instanța de judecată în funcție de relevanța acestora în procesul civil, pe când prin intermediul unei cereri de acces la informație se realizează un drept constituțional care nu poate fi îngrădit.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii pretențiilor, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 31 octombrie 2018, dare date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 30 ianuarie 2019, este în termen.

Prin referința din 26 martie 2019, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a solicitat de a declara recursul ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de Nicolae Ghenciu, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Nicolae Ghenciu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Nicolae Ghenciu.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Nicolae Ghenciu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva